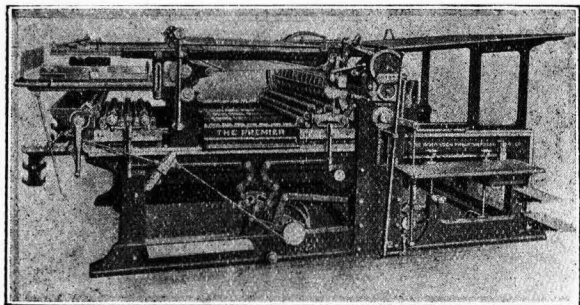

Drukkunst.

Nieuwerwetse Drukpers.

burger	vreselik	verbeteren
vlugger	oprapen	letterzetter
duizend	oefening	uitgevonden
drukkunst	vergeten	overschrijven

Ik vind 't altijd een beetje dom, dat de mensen zoveel duizenden jaren geleefd hebben zonder boeken te drukken. Eerst in 1423 is die kunst uitgevonden. Ze hadden er maar gerust wat vlugger mee kunnen zijn, dan waren er niet zo velen versuft bij 't overschrijven van boeken. Want dat moet een vreselik werk geweest zijn! Een boek schrijven is al erg, maar een boek overschrijven is tienmaal erger.

En de uitvinding van de drukkunst was zo dood-eenvoudig. Een man was eens met zijn kinderen in een bos—zo luidt 't verhaal—en om hen bezig te houden, sneed hij een “A” op een blokje hout. Dat blokje liet hij op de grond vallen, en toen hij 't

L. J. KOSTER.

opraapte, stond er een "A" in 't zand. Dit bracht hem tot nadenken.

Hij sneed letters uit hout, smeerde er inkt op, keerde ze om op een blad papier, en—daar stonden ze natuurlijk. En de hele kunst was uitgevonden!

Eerst waren de letters groot en ruw—later werden ze kleiner en fijner en mooier gemaakt; eerst waren ze van hout, en later van lood; eerst sneed men woorden op een blok uit, en later had men de letters los.

De pers was gauw gevonden. Want dat was ook al een heel eenvoudig ding. Ik heb die eerste pers gezien, en de eerste blaadjes papier, die ermee gedrukt zijn—maar ik vond er niet veel aan te kijken.

Toen de kunst echter eenmaal bekend was, ging 't gemakkelijk, hem te verbeteren. De houten persen werden afgeschafte, en ijzeren gemaakt, en die ook werden al groter en kunstiger.

Die men nu heeft, zijn wezenlijk de moeite waard eens te gaan zien. Alles in een drukkerij is waard te zien. En vooral de vlugge manier, waarop de letterzettere de loden letters uit de hokjes zoeken, en ze bij elkander zetten in woorden. Er behoort heel wat oefening toe, om 't zo vlug te kunnen doen.

De mensen hebben 't nu ver gebracht in de druk-kunst. Onze boeken zijn net, mooi, handig en goedkoop. We kunnen de grootste wijsheid voor een paar pennies kopen, en in onze zak meedragen. Maar dat behoort ons niet de naam te doen vergeten van de man, die de kunst 't eerst gevonden heeft. Hij maakte maar een begin, maar zonder dat begin was er nooit iets geworden. Ere dus aan de naam van

Laurens Janszoon Koster,

burger van de stad Haarlem, in Holland.

TAALOEFENING.

Vandaag doen we eens iets anders dan gewoonlik. We gaan 't hollands alfabet of A B C uitschrijven. Als dat klaar is, zoeken we twee Zelfstandige Naamwoorden, die met A beginnen, twee met B, en zo verder tot Z toe, maar de C en Q kunnen we uitlaten. Dan zoeken we daarna ook Werkwoorden, één voor iedere letter. Eindelijk zetten we de Zelfst. Naamwoorden en Werkwoorden bij elkaar, doen er andere woorden bij, en maken er zinnen van.

WOORDVERKLARING.

maar gerust, toch wezenlik. **versuft**, saif geworden. **pers**, drukpers, drukmachine. **drukkerij**, drukwinkel; werkplaats waar boeken gedrukt worden. **waard te zien**, de moeite waard om te zien. **letterzetter**, iemand die drukletters by elkaar zet voor een drukker. **handig**, gemakkelijk te gebruiken.

Aan 't Stroompje.

stil	tussen	schuilend
laan	borstje	bescheiden
nooit	bloempje	murmeland
blauw	prettiger	schaduwrijk

Blauw bloempje, schuilend in 't hoge gras,
Langs 't murmelend stroompje, hoe heet je?
Zeg, wil je niet in mijn tuintje staan,
In 't grote perk bij de ronde laan?
Daar is het veel prettiger, weet je!

Mijn naam, lief kind, is vergeet-mij-niet;
Ik groei maar alleen langs de stroompjes.
In tuintjes sta ik veel liever niet!
't Is hier zo koel tussen 't hoge riet
Bij de schaduwrijke boompjes.

En weet je, waarom mijn naam zo is?
 Ik heb een heel raar natuurtje!
 Wanneer een spelend knaapje mij breekt,
 En lachend een meisje op 't borstje steek,
 Vergeet ze hem nooit meer een uurtje.

Maar heel haar lange leven door,
 Hoe ver ze ook zijn gescheiden,
 Denkt zij aan het knaapje, en heeft hem lief!
 Dit bloempje, lief kind, is een hartjesdief,
 Al groeit 't hier zo stil en bescheiden!

TAALOEFFENING.

De meeste van de Zelfstandige Naamwoorden in dit versje zijn Verkleinwoorden gemaakt. Let er op dat dit gedaan is door er *je*, *tje*, of *pje* achter te zetten. Bedenk nu eens 10 andere, die *je*,

10 die *tje*, en nog 10 die *pje* als verkleiningsuitgang nemen, en let daarbij op, dat de keus tussen *je*, *tje* en *pje* afhangt van de laatste letter van 't Zelfstandig Naamwoord. Zie hier na wat de Hollandse Spraakkunst (Elffers) daarvan zegt (blad. 140).

WOORDVERKLARING.

schuilend, zich verbergend. **murmelen**, een zacht, ruisend geluid maken. **perk**, bloembedje. **laan**, pad, aan beide zijden met bomen beplant; laning. **bescheiden**, eenvoudig, nederig.

't Glazen Oog.

glazen	eindelijk	aankijken	voorzichtig
Kaffer	gelukkige	omgekeerd	middagtijd
schieten	omgekapt	prospektor	boomstomp

Enige jaren geleden was er een prospektor in Matabeleland met een glazen oog. Op een dag had deze grote lust om met een vriend te gaan schieten, maar hij wist dat, zo gauw hij zijn rug draaide, geen van zijn Kaffers die dag een slag werk zou doen. Eindelijk kreeg hij een gelukkige inval. Hij riep de Kaffers samen en zei, dat hij morgen vroeg op jacht wou gaan, maar dat hij een van zijn ogen zou achterlaten om op hen te passen. De arme kerels wisten niet, wat van zo iets te denken. De volgende morgen, toen ze met hun werk begonnen waren, kwam de baas, nam vóór zijn volk zijn glazen oog uit zijn hoofd, en zette 't voorzichtig op een omgekapt stomp neer, met de voorkant naar de werklui. Toen reed hij weg. De Kaffers werkten zo hard ze maar konden tot de middagtijd; maar toen liep een van de oudsten onder hen zoetjes naar de stomp, en keerde voorzichtig een emmer om over 't oog, zodat 't niet langer 't volk kon aankijken. Geen van de werklui deed verder enig werk meer die dag. Ze bleven allen bij hun graven en pikken slapen tot de zon onderging.

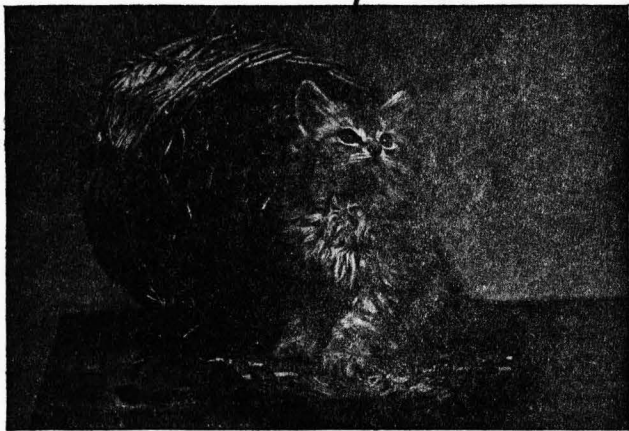
TAALOEFENING.

Deze les is wel kort, maar heel geschikt om er de inhoud van in je eigen woorden op te schrijven. Dat willen we daarom doen. We zullen een opstel schrijven over 't Glazen Oog, en er zelfs wat bijvoegen van ons eigen maaksel, zodat ons opstel langer wordt dan de les.

WOORDVERKLARING.

wild schieten, jagen, jachten. **een slag werk**, een stuk werk; enig werk. **kreeg hij een inval**, viel hem iets bij: dacht hij aan iets; schoot hem iets te binnen.

Een Trouwe Kat.

balans	schaapje	scheepje	doodsangst
huiskat	zeewater	stormwind	toeschouwer
woning	westkust	ontzettend	benauwdheid

't Was 18 November 1421. Een vreselijke stormwind had 't zeewater tegen de Westkust van Holland opgehoopt. Met 't vallen van de nacht bezweken de sterke duinen voor 't zware gewicht, en rolden de gol-

ven in schrikkelijke vaart over 't lage land. Acht honderd arme mensen, dieren ontelbaar, verdronken. Twee en zeventig dorpen, in de buurt van Dordrecht gelegen, werden vernield, en op de plaats, waar ze gestaan hadden, bleef niets dan een grote waterplas.

Terwijl de vloed tegen een zeker huis kwam aanrollen, alles omverwierp, en de mensen in doodsangst naar redding deed omzien, stond daar in de slaapkamer een wiegje met een klein kindje erin, dat rustig sliep. In de grote benauwdheid dacht niemand aan die arme kleine: niemand dan God in de hemel. Die wilde 't kleine schaapje redden. En Hij deed 't door een kat. Hoort, op welke wijze.

Toen de woning instortte en omviel, nam 't water 't wiegje op, en schoof 't door een gat naar buiten.

Op hetzelfde oogenblik sprong de huiskat op de wieg, en dreef ermee heen.

't Was een ontzettende nacht. De storm hilde en loeide. Niets kon zich houden tegen de sterke wind. Alleen 't wiegje met 't kindje en de kat, door engelen bewaakt, was veilig.

Alles was water, zover men zien kon. Wie zou 't vreemde scheepje sturen? De stormwind zelf.

't Lichte wiegje dreef zonder moeite voort.

En wankelde 't, ging 't te veel naar één zij, dan sprong de waakzame kat op de andere kant, en hield 't recht.

Zo voer 't een nacht en een dag. 't Arme kindje schreide en woelde erg. Maar de kat hield 't mandje in balans.

Eindelijk woei de wind 't aan de oever. Verschillende toeschouwers hadden al uit de verte gezien, wat daar dreef. Toen 't aan land kwam, vonden ze 't kindje slapend. Met liefde namen ze 't op, en verzorgden 't, tot 't groot geworden was.

TAALOEFENING.

Dit verhaal is treffend en waar, en hoogst geschikt om er een goed opstel over te schrijven.

Zoek er daarna alle Bijvoegelijke Naamwoorden en Bijwoorden uit, en schrijf van de eerste de Trappen op.

WOORDVERKLARING.

't vallen van de nacht, bij 't begin van de nacht. **bezweken**
voor, braken door; gaven pad voor. **vaart**, spoed. **vloed**, hoogwater.
redden, behouden. **ontzettend**, vreselijk. **wankelen**, naar de zijkant
overgaan. **woelen**, zich onrustig bewegen. **in balans houden**, recht
houden.

Moeder en Kind.

bede
ledig
kluis
trouw
bracht
vertrek
bewaren
sukkelig
herhalen
gebroken
overvloed
blindelings

Toen onze Jan nog klein was,
Stond hij aan Moeders knie,
En keek haar in de ogen
En zei: "Wie, denkt u, wie
Zal, Moeder, voor u zorgen,

Als oud u is, en blind
 En stijf, en dikwels sukk'lig?"
 Ze sprak: " 'k Hoop jij, mijn kind!"

Toen bloosden Jantjes wangen;
 En daar aan Moeders knie
 Sprak hij: " Als 'k groot ben, Moeder,
 De grootste van de drie—
 Niets zal u dan ontbreken,
 En ook mijn zusjes niet;
 Niet langer is u arm dan,
 En heeft nooit meer verdriet.

Koba

Ik zit in Vaders stoel dan,
 Die nu daar ledig staat;
 En werken zal ik, werken
 Van vroeg tot 's avonds laat.
 U krijgt een eigen huisje
 En 't best vertrek wordt uw'—
 Als ik eens groot ben, Moeder!
 Och was 'k maar groot al, nu!"

De moeder pinkte tranen
 Uit beï haar ogen weg;
 Ze kuste Jantjes voorhoofd
 En sprak: " Mijn zoontje, leg
 Jouw handje in de mijne:
 'k Wil bidden tot de Heer,
 Dat Hij in je beware
 Een hart, zo trouw en teer."

Toen bad de arme weduw
 Met een gebroken stem
 Voor Jantje en de and'ren,—
 Maar meest, ja meest voor hem!

En ied're dag herhaalde
 Zij deze zelfde beê:
 "God, deel ons toch Uw zegen,
 Maar meest aan Jantje mee!"

Uw

De jaren vlogen henen,
 En Jantje werd een man,
 Een man met flinke handen,
 Een man, die alles kan.
 Zijn zusters hielpen Moeder
 In huis, maar hij bracht brood:
 Ze hadden meer dan 't nodig,
 En hun geluk was groot!

't Was Moeders laatste tijdje:
 Haar krachten namen af.
 Blind was ze, blind en sukk'lig,
 En somtijds dicht aan 't graf.
 Maar o, ze was zo innig
 Gelukkig elke dag,
 Zelfs als ze vol van pijnen
 Stil in haar kamer lag.

Want 't was de mooiste kamer
 In dit haar eigen huis,
 Het huis dat Jan haar bouwde,
 In ruil voor d' oude kluis.—
 En toen ze heen ging reizen
 Van d' aard naar beter oord:
 "God dank, dat ik een zoon had!" —
 Dat was haar laatste woord.

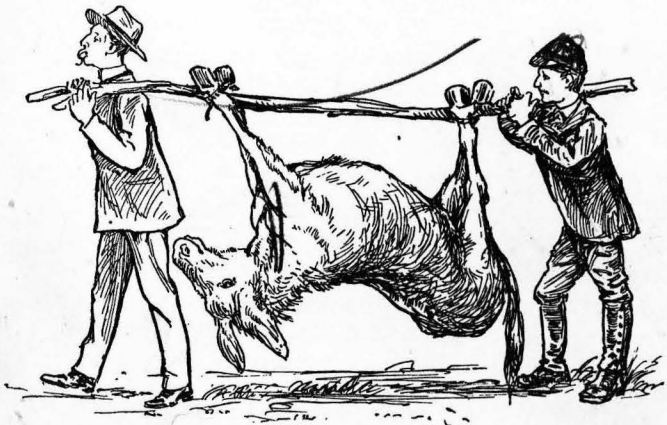
TAALLOEFENING.

We willen eerst uit dit versje alle Voornaamwoorden, die we hebben leren kennen, opschrijven, en daarbij goed opletten, hoe 't kind tot zijn moeder, en hoe de moeder met haar kind spreekt. Verdeel de Voornaamwoorden in Soorten.

WOORDVERKLARING.

sukk'lig, sukkelig, ziekerig. **bloosden**, werden rood. **ontbreken**, tekort komen. **vertrek**, kamer. **wordt uw'**, zal het uwe zijn. **pinkte**, veegde weg. **teer**, teder, zacht. **gebroken stem**, door tranen bewogen en onvast. **beë**, bede, gebed, verzoek. **'t nodig**, 't nodige. **innig**, van harte. **kluis**, hut. **oord**, plaats, plek, land.

Aller Dienaar.

schande
langoor
drietel
loopplank

ogenblik
iedereen
spartelen
ontmoeten

toeroepen
ezelsoren
vastbinden
verdubbelen

Een zeker iemand ging eens met zijn zoon van 't ene dorp naar 't andere. De vader reed op een ezel, en de jongen liep er naast. Toen ze 't dorp uit waren, kwamen ze een man tegen. Deze stond stil en sprak: "Maar kijk, dit behoort toch niet, dat zulk een flinke man rijdt, terwijl een kind er naast loopt! Jij bent

veel sterker dan je zoon! Hij moest rijden en jij lopen."

De vader klom dadelik af, en liet zijn zoon rijden. Zo gingen ze verder, tot ze een andere man ontmoetten. Deze bleef ook staan en sprak tot de jongen: "Schaam jij je niet te rijden, als je vader loopt?"

Nu klom de vader bij zijn zoon op de ezel, en deze droeg dus een dubbele last, tot er een derde man die weg langs kwam.

"Wat een schande!" riep hij uit, "daar rijden twee sterke mensen op één dier; men zou ze er met een zweep willen afjagen!"

Geduldig gehoorzaamden de twee, klommen af, en stapten naast de ezel voort, de vader rechts, de zoon links van hem, en langoor in 't midden.

Maar nog was 't niet goed; want, nadat ze op deze wijze een eind voortgegaan waren, ontmoetten ze een vierde man. Toen deze 't drietal zag aankomen, begon hij hartelik te lachen, en riep uit: "Zo iets heb ik nog nooit gezien: daar lopen er drie, en ten minste één van hen kon gedragen worden!"

Wat nu te doen? Daar viel de vader een goed plan in. Hij haalde een sterk touw uit zijn zak, en bond de voor- en achterpoten van de ezel vast. Toen zochten ze een dikke stok in 't bos, waaraan ze de ezel hingen, zodat ze hem op hun schouders konden dragen.

Alles ging goed, totdat ze bij 't andere dorp kwamen. Daar moesten ze een spruit over, en omdat die vol was, gingen ze over de loopplank, die van de ene naar de andere kant was gelegd. Toen ze daar nu midden op waren, maakte 't ruisen van 't water onder hen de arme ezel zó bang, dat hij spartelde wat hij kon, om los te komen. De vader riep zijn zoon toe, goed vast te houden; maar 't was te laat; hij liet de

stok glippen, en daar ging de arme langoor met vastgebonden poten 't water in. Binnen een paar ogenblikken was hij dood, en onze vrienden, die 't iedereen naar de zin hadden willen maken, kwamen zonder ezel aan 't eind van hun reis.

Wil je gaarne dienen,
Dien één heer, niet twee
Want twee meesters hebben
Brengt geen zegen mee.

Wil je gaarne volgen,
Volg de beste man —
Want twee na te lopen
Je niet helpen kan.

Wil je graag behagen,
Pas wel op, mijn vriend:
Zoveel je er uitkiest,
Zoveel je er dient!

TAALOEFFENING.

Deze les bevat wat men een fabel noemt, d.w.z. een geschiedenis, die verzonnen is, maar waar lering in ligt. Die lering is in 't versje aangegeven.

In de oude dagen leerden en lazen de kinderen veel zulke fabels. Ze lijken wel wat op gelijkenissen, waar de Israëlieten en alle Oosterlingen zo veel van houden.

Schrijf een mooi opstel over deze fabel, en breng er alle punten in op, die de aandacht waard zijn.

WOORDVERKLARING.

langoor, naam die men aan een ezel geeft. **'t ruisen**, 't geluid van 't stromend water. **spartelen**, woelen (om los te komen). **glippen**, laten schieten, loslaten. **naar de zin maken**, tevreden stellen. **behagen**, sich aangenaam maken.

Een Schrandere Hond.

profijt
dikwels
doodstraf
schijnbaar
dieverij
eindelijk
onderzoek
gadeslaan
veroordeling
onderzoeking
terechtstelling
nauwkeurigheid

Een engels zeekapitein ontfermde zich eenmaal over de hond van een veroordeelde, omdat hij bij de terechtstelling van zijn meester tegenwoordig geweest was, en jammerlik hilde.

In Noorwegen gaf hij 't dier aan een koopman ten geschenke, aan wie de hond zich weldra hechtte. Op zekere dag zocht 't dier zijn meester op zijn kantoor op, legde de voorpoten op zijn knieën en liet een rolletje geld uit zijn bek vallen. De verwonderde koopman legde dit geld op zij, en ging daarmee voort, toen de hond verscheidene dagen achter elkander met nog meer geld thuis kwam. Het vermoeden kwam eindelijk in hem op, dat dit geld een vriend, die hij gewoon was nog al dikwels te bezoeken, ontstolen moest worden.

Bij onderzoek bleek, dat de vriend de laatste dagen telkens geld gemist had, en nu werd de hond nauwkeurig gadeslagen. Hij verscheen niet lang daarna op 't kantoor van de vriend van zijn meester, en legde

zich bedaard bij de schoorsteen neer. De koopman lette schijnbaar niet op hem en legde enige rollen geld op tafel rond. Daar sloop de hond naar de tafel, nam een van de rollen in zijn bek, legde zich weder bij de haard neder, en glipte de deur uit, zodra die geopend werd. Weer bracht hij zijn meester 't geld, die 't aan zijn vriend kon teruggeven zonder dat er een penning van vermist werd. 't Dier moet de dieverij van zijn eerste meester geleerd hebben, die waarschijnlijk profijt getrokken had van zijn diensten, tot hij veroordeeld werd tot de doodstraf.

TAALOEFFENING.

Schrijf deze les in de vorm van een Spreekoefening (Vragen en Antwoorden).

Zoek er de Werkwoorden uit, waarbij 't Voornaamwoord van dezelfde persoon tweemaal kan gebruikt worden, en schrijf er in korte vorm de tijden van uit. B.v. *Ik ontferm mij*. Men noemt zulke Werkwoorden *Terugwerkende*.

WOORDVERKLARING.

ontfermde zich, had medelijden met. **veroordeelde**, iemand die schuldig verklaard en gevonnist is. **terechtstelling**, voltrekking van de doodstraf. **ten geschenke**, present. **zich hechten aan**, liefkrijgen. **vermoeden**, gedachte, suspicie. **telkens**, gedurig. **gadegeslagen**, in 't oog gehouden. **sloop**, sluipen, sloop, geslopen. **sloop**, liep zoetjes. **glipte uit**, ging ongemerkt uit. **vermist werd**, ontbrak, weg was. **dieverij**, 't stelen. **profijt trekken**, voordeel nebben.

De Levensloop van een Penny.

<u>mijzelf</u>	vergeefs	niemand	schrikkelijk
<u>verlost</u>	meteen	voorhoofd	opschrikken
<u>koning</u>	gloeierend	tafelblad	nieuwsgierig

I.

Een oude heer, met een bril op de neus, en heel wat diepe rimpels in 't voorhoofd, zat eenmaal in zijn

kamer diep gebogen over iets, dat op tafel lag, en dat hij aandachtig beschouwde. 't Was een rond, glad, zwartachtig ding. "Wat zou 't wezen?"—mompelde de heer bij zichzelf—"wat is boven, en wat onder; wat voorkant en wat achterkant? Geen koningskop, geen jaartal, geen wapen, niets! En toch moet 't een muntstuk wezen? 't Heeft er immers de vorm van!"

Nader en nader kwam de bril bij de tafel; dichter en dichter kwam ook de neus, tot hij eindelijk 't ronde ding haast aanraakte. Een heel zacht, fijn stemmetje, biezonder fijn en teer, doet de oude heer op eenmaal opschrikken. Hij kijkt naar de deur—die is toe; hij ziet om zich heen—er is niemand. Weer buigt zich 't hoofd: weer klinkt 't stemmetje. "Heer, goede Heer, u heeft al zo lang gekeken; 't is vergeefs; niemand kan zien, wat of wie ik ben; niemand zal 't ooit weten, dan die ik 't zelf vertel!"

Nog dichter dan tevoren kwam de bril bij 't tafelblad; 't hoofd draaide zich een weinig terzij, opdat geen enkel woordje 't oor ontsnappen zou. Alles was doodstil. Toen klonk 't op eens:

"Heer, acht mij niet gering. Ik heb al heel wat gezien en ondervonden. U zal gewis over mijn verhaal verbaasd staan.

"Vóór vele, vele jaren woonde ik in 't binnenste van een grote, hoge berg. 'k Wist niets van de wereld, niets van de mensen—ja, 'k had zelfs nooit 't licht gezien. Ik moet daar schrikkelik lang gewoond hebben; want hoe ik daar gekomen ben, wie er me gebracht heeft, waar ik vandaan gekomen ben—van dat alles weet ik niets. Ik weet, ik zat in de koude, harde berg; en ik was zelf nog kouder, en nog harder ook, dan de berg.

"Op zekere dag hoorde ik een geweldig rumoer. Ik kon niet uitvinden, wat er gaande was. De berg

dreunde tot in zijn hart van de zware slagen, die hij kreeg. Ook ik beefde mee, hoewel ik wel een beetje nieuwsgierig was. Daar op eens—o, 't was zo wonderlik!—rolde een stuk van de berg weg, en een vreemd gevoel van warmte, dat ik nooit tevoren gehad had, kwam over me. Voor 't eerst van mijn leven stond ik in 't licht; voor 't eerst ook zag ik mensen! Ik zag ze—ja, en ik hoorde ze meteen. ‘Koper, koper!’ riepen ze. ‘Zie toch eens wat een stuk: de hele berg zit er wis mee vol. Haalt gereedschap, mannen! laat ons graven, laat ons graven! Nu hebben we een kans, rijk te worden!’

“Rijk, dacht ik, rijk? Wat is rijk? Wat is koper? Wat heeft rijk met koper te doen? Ja, heer, daar begreep ik toen nog niets van; maar nu versta ik 't. Als rijk niets met koper te doen had, was ik gewis niet zo afgesleten, dat niemand zien kan, wat ik ben.

“Met een zware slag rolde ik uit 't hoekje, waar ik zo lang gezeten had. Ach, zat ik er maar weer: 't was er zo rustig!

“Langzamerhand begon ik te bemerken, dat de mensen mijzelf de naam van koper gaven. Met een menigte andere stukken van mijn soort, alle uit dezelfde berg gebroken, werd ik in een zak gepakt, en kwam in een donker schip. Ten minste, waar ik was, was 't erg donker. Dagen lang hoorde ik rondom me 't geplas van water; maar ik zag niets. Eindelijk hield 't schip stil. De zak, waarin ik was, werd er uitgedragen en naar een groot gebouw gebracht, waar 't zo warm was, dat ik, die veel van koude houd, er me niets op mijn gemak voelde. Hoe ik erin kwam, wist ik; maar hoe ik die vreselijke plaats weer uit zou komen, wist ik niet. En nu nog ril ik van angst, als ik aan die dagen denk.

“ Er stonden veel zakken op een rij. Maar de een na de ander verdween, en kwam niet weer. Eindelijk kwam de beurt aan mij. Ik voelde me uitschudden boven een vuur, zó groot en schrikkelijk en gloeiend heet, als ik er nooit weer een gezien heb. Toen ik erin viel, dacht ik, dat 't met me gedaan was. Ik werd warm, heet, gloeiend, nog heter en gloeiender —toen smolt ik, en vloeide als water naar beneden. Men ving me op in een bak; men goot me uit in een nauwe vorm—daar bekoelde ik weer, kwam tot mezelf, maar was mezelf vreemd geworden. In plaats van dik en hoekig, ruw en grof, was ik plat en rond, glad en fijn geworden, droeg aan de ene kant 't beeld van een koning, aan de andere kant dat van een vrouw; verder een jaartal, en letters langs mijn ronde rand. Ik glom als een spiegelkje, en toen ik uit de nauwe vorm verlost was, en met een hoop makkers op een tafel lag, kon ik niet anders dan blij zijn over de nieuwe vorm, waarin ik . . . de wereld zou ingaan!”

Zoek uit deze les al de Werkwoorden, die hun Verleden Tijd vormen door verwisseling van hun klinker, en schrijf er de Hoofdtijden van uit.

WOORDVERKLARING.

rimpel, plooi. **wapen**, teken, waardoor een adellik geslacht of vorstelijke familie onderscheiden wordt. **muntstuk**, geldstuk. **immers**, niet waar? is 't niet zo? **haast**, bijna, amper. **tafelblad**, 't bovengedeelte van een tafel. **terzij**, op zijde. **gering**, nietig. **ontsnappen**, ontgaan. **ondervonden**, ondervinden, ondervond, ondervonden. **ondervonden**, doorgemaakt. **rumoer**, lawaai, geraas. **dreunen**, schudden. **op mijn gemak voelde**, lekker voelde.